

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia

KPHVAHAL 06.06.2022 § 66
23/00.02.01/2022

Valmistelija

vt hyvinvointialuejohtaja Minna Korkiakoski-Västi

Hyvinvointialuestrategia

Aluevaltuusto hyväksyy hyvinvointialueen strategian. Hyvinvointialueen strategia on kokonaisuus, joka sisältää sote-palvelustrategian sekä pelastuksen palvelutasopäätöksen.

Hyvinvointialueuudistuksessa on lainsäädännöllisesti toiminnalle asetettu tavoitteet, jotka valtioneuvosto vahvistaa joka neljäs vuosi. Jokainen hyvinvointialue konkretisoi oman alueensa tavoitteet ja tavoitetilan alueellisen strategiatyön kautta. Strategia kokoaa yhteen alueellisen tahtotilan. Strategian tulee olla sekä realistinen että tavoitteellinen.

Strategia perustuu alueen väestörakenteeseen ja asukkaiden palvelutarpeisiin. Strategisten tavoitteiden määrittely vaatii perustakseen tietoa asukkaiden hyvinvoinnin tilasta sekä näkemyksen siitä, miten tilanne muuttuu lähivuosina. Nykytilasta koottu tieto mahdollistaa sen, että strategiassa on konkreettisia painopistealueita ohjaamassa toimintaa. Strategian kannalta oleellista on myös tietoon perustuva ennakointi palvelutarpeen muutoksista. Strategia perustuu tietoon ja on siihen nojaten konkreettinen.

Kolmantena strategian laatimisen ohjenuorana on selkeys. Hyvinvointialuestrategia kokoaa alueen pitkän aikavälin tavoitteet huomioiden hyvinvointialueen taloudelliset reunaehdot. Samalla se ohjaa taloussuunnittelua.

Alueen asukkaiden ja henkilöstön osallistaminen strategiaprosessiin on oleellinen väline sitoutumisessa hyvinvointialueeseen, sen tavoitteisiin ja toimintaan. Osallisuuden varmistamiseksi strategian on oltava riittävän yksinkertainen ja konkreettinen.

Osana hyvinvointialuestrategiaa alueen on laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia, jonka ensisijaisena tavoitteena on määritellä, miten palvelut toteutetaan hyvinvointialueella. Pelastustoimen osalta vastaava dokumentti on palvelutasopäätös.

Soiten strategia yhdistettynä Kestävä Soite –ohjelmaan on toteutettu pitkälti edellä todetuin perustein. Hyvinvointialueelle siirryttäessä strategia edellyttää kuitenkin uudistusta ja päivitystä, selkiyttämistä ja visualisointia sekä työn syventämistä kattamaan hyvinvointialueen laajentuva toimiala.

Hyvinvointialuestrategia-kokonaisuus voidaan koota asteittain laajentamalla perusstrategiaa erilaisilla ohjelmatasoisilla strategisilla kokonaisuuksilla. ”Strategia-katon alle rakentuu ohjelma-huoneet”.

Yleisstrategian lisäksi ja rinnalle tarvitaan mahdollisesti mm.:

- Kestävä Soite” –ohjelman tarkistaminen ja jatkotyö (tiivistys)
- Sote-palvelusuunnitelma
- Pelastuksen palvelutasopäätös
- YTA-sopiminen
- Valvontaohjelma
- Henkilöstöohjelma
- Ostopalveluohjelma
- Kiinteistö- ja tilahallintaohjelma
- Tukipalveluohjelma
- Markkinointi- ja viestintäohjelma
- Digi-ohjelma
- Tiedolla johtamisen ohjelma
- Strategian ja logon visuaalinen ilme
- Brändi
- ”Liiketoimintasuunnitelma” esim esh leikkaustoiminnassa

Strategian laadinnassa, samoin kuin laajemmin em ohjelma-työssä voidaan hyödyntää alueella jo olemassaolevia ohjelmia ja suunnitelmia.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelusta linjattua

Hyvinvointialueen valmistelutyön käynnistyessä ja sen aikana (VATE ja poliittinen seurantaryhmä) on Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategiseksi lähtökohdaksi nostettu Soiten strategiset periaatteet, sen integraatioon pohjautuva arkikokemus, laajan osallistamisen kautta rakennettu Kestävä Soite-ohjelma vuodelta 2021 sekä toiminnan arvomaailma. Tavoitteena on ollut ehyt ja sujuva mutta samalla kehittyvä ja oppiva siirtymä uuteen. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen vahvuuksiksi on nähty sen keveys, ketteryys ja kokemus. VATEn toimikaudella poliittisen seurantaryhmän tuella on valmistelun linjauksena ollut:

1. Kaikki mikä toimii, pidetään ja kehitetään edelleen
2. Se, mikä on syytä korjata joka tapauksessa, korjataan
3. Opitaan edelleen uutta ja uudistutaan
4. Soten ja pelastuksen integraatio tuo uuden näkökulman
5. SOITE (brändi-nimi) hoitaa, palvelee ja jatkossa myös pelastaa
6. Aukkaan ja palveluiden näkökulmasta ei merkittävä muutos
7. Henkilöstö siirtyy hallitusti uuteen organisaatioon
8. Voimavarana on keveys, ketteryys ja kokemus

Aluevaltuuston strategiatyöskentely

Strategiseen keskusteluun ohjaava työskentely on käynnistetty helmikuussa aluevaltuuston perehdytys- ja seminaaripäivien yhteydessä. Strategiatyön taustatueksi järjestettiin aluevaltuustolle ja –hallitukselle kohdennettu strategia-iltapäivä 15.3.2022, jossa ohjelmassa oli asiantuntijapuheenvuorot vanhuspalveluista, lasten ja

perheiden palveluista sekä digitaalisten palveluiden roolista lähipalveluna.

Aluevaltuusto kokoontui 31.5. – 1.6.2022 strategiaseminaariin Kalajoelle. Työskentelyä oli tukemassa aluehallituksen valitsema fasilitaattori MDI Public Oy:stä. Seminaarissa kuultiin useita asiantuntijapuheenvuoroja, käytiin näiden pohjalta keskusteluja sekä työskenneltiin ryhminä fasilitaattoreiden johdolla.

Työskentelyn pohjamateriaalina oli Soiten olemassaoleva strategia, arvot, kriittiset menestystekijät, brändi-nimi sekä Kestävä Soite – ohjelman pääperiaatteet. Kysymys kuului, miltä osin voimme jatkaa samoilla linjauksilla, mitä tulee kirjoittaa uudella tavalla.

Seminaarityöskentelyn pohjalta valmistui Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia-luonnos (oheismateriaali). Strategia on tiivistetty kokonaisuus Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategisista tavoitteista, missiosta, visiosta, arvoista sekä kriittisistä menestystekijöistä. Strategia tunnistaa tarpeen täydentää ja konkretisoida strategiaa mm sote-palvelustrategialla ja pelastuksen palvelutasopäätöksellä sekä erilaisilla ohjelmilla. Nämä sisältävät myös toimenpideohjelman luonteen.

Tässä vaiheessa strategia on ”katto”, jonka alle myöhemmin hyväksyttävistä strategisista ohjelmista (mm henkilöstöohjelma, Kestävä Soite, markkinointi- ja viestintäohjelma, digi-ohjelma, kiinteistö- ja tilaohjelma jne) rakentuu hyvinvointialueen strateginen kokonaisuus. Kokonaisuus rakentuu tutuille perustoille ja asteittain. Ohjelmatyöskentely käynnistyy syksyn 2022 aikana.

Seminaarityöskentelyn yhteydessä linjattiin mm, että myös jatkossa Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue käyttää nimeä Soite. ”Soite hoitaa, palvelee ja pelastaa”. Strategia ei sisällä merkittäviä tai periaatteellisia muutoksia kuntayhtymä-Soiten strategiaan linjauksiin tai arvomaailmaan. Uudessa strategiassa on pyritty sanoittamaan, kirkastamaan ja nostamaan esille niitä tekijöitä, jotka ovat ajankohtaisia juuri tässä ajassa ja hyvinvointialueen toimialan laajentuessa.

Strategia-luonnos oheismateriaalina.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy oheisen Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategian.

Päätös

Aluehallitus keskusteli strategialuonnoksesta ja teki sen pohjalta tarvittavat muutokset. Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategian aluehallituksen tekemin muutoksin.

Merk. tied. Tommi Ranta MDI Public Oy:stä oli kokouksessa esittelemässä asiaa.